

མཛད་ཀྱི།

ཆ་ཤིས་སྐལ་བཟང་ཐོགས་མེད།

༡༡། བཀའ་ཤིང་ལྷའི་སྤྱི་བུ་འདྲ་བའི་འཁྱགས་མོ། །

ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

༡༡། བཀའ་འཁུར་པོ་དཔེ་ལྟོ་བུ་ལ་འདྲ་བའི་བཀའ་འཁུར་པོ་ །

མཁའ་འཁུར་པོ་ལྟོ་བུ་ལ་འདྲ་བའི་བཀའ་འཁུར་པོ་ །

༡༡། །གཞུང་བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་ལྔ་འཛིན་བཤད་
དཔྱད་ཁོང་འབྲིད་པའི་དམིགས་བྱ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

(སྟངས་ཆ།)

ཆ་རིས་སྐལ་བཟང་ཐོགས་མེད།

ཀན་སྐུ་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

责任编辑：周甲克

封面设计：徐晋林

封面题字：智 华

佛教五部大论概说

（上下册）

恰日·嘎藏陀美著

甘肃民族出版社出版

（730000 兰州市滨河东路 296）

青海省新华书店发行 甘肃省静宁印刷厂印刷

开本 850×1168 毫米 1/32 印张 24.5 字数 400 千

2000 年 1 月第 1 版 2000 年 1 月第 1 次印刷

印数 1—3,000

ISBN 7-5421-0698-8/B. 62(民文) 定价(上下册):38.00 元

གཉིས་པ། སར་ཕྱིན་གྱི་བརྗོད་བྱ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་བའི་སྤྱད་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བའི་
 བསྟན་བཅས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་དུ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་
 ལུས་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་བཅུར་དྲིལ་ནས་ལམ་ཉམས་སྤྱ་
 ལེན་པའི་རིམ་པ་དང་སྤྱར་ཉེ་སྤྱས་དོན་མངོན་རྟོགས་གྱི་རིམ་པ་
 གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་པས། འདིར་སར་ཕྱིན་གྱི་བརྗོད་བྱ་བྱི་བ་ལའང་
 གྲུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྟོ་རྗེའི་སར་ཕྱིན་
 མཐའ་དཔྱད་དང་དངོས་པོ་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུའི་ནམ་གཞག་
 སྟགས་ལག་སོན་ཡིག་ཆ་ནམས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་མདོར་བསྟུས་ཅམ་
 ཞིག་འགོད་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་འདིར་བསྟན་བཅས་མངོན་རྟོགས་
 རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དེ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བདུན་
 ཅུའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐོག་མར་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཅེས་པ་ནི། ༡
 རྣམ་མཁྱེན། ༢ ལམ་ཤེས། ༣ གཞི་ཤེས། ༤ རྣམ་
 རྟོགས་སྤྱར་བ། ༥ ཅེ་སྤྱར། ༦ མཐར་གྱིས་སྤྱར་བ། ༧
 སྐད་ཅིག་མའི་སྤྱར་བ། ༨ འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱུ་སྟེ་བརྒྱད་ལ་ཐེར་
 ཞིང་། དེ་དག་ལས་དང་བོ་གསུམ་ལ་ཡོངས་གྲགས་སྤྱ་མཁྱེན་གསུམ་
 དང་། རྣམ་རྟོགས་སྤྱར་བ། ཅེ་སྤྱར། མཐར་གྱི་སྤྱར་བ་དང་
 སྐད་ཅིག་མའི་སྤྱར་བ་ལ་སྤྱར་བཞི་ཞེས་ཐ་སྐད་བྱེད་ཚུལ་དང་།
 དངོས་པོ་བརྒྱད་མཆོན་བྱེད་དོན་བདུན་ཅུའང་འདྲེན་ཚུལ་ཡོད་དེ།

མཁུན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་སུམ་ཅུ་དང་། སྦྱར་བཞི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་སོ་དྲུག་དང་། ཚས་སྦྱ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་བཞི་བཅས་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་མཁུན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་སུམ་ཅུ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁུན་མཚོན་བྱེད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཚས་བཅུ། ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོགས་ཚས་བཅུ་གཅིག གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ལ་ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་སོགས་ཚས་དགུ་མཚས་པ་དང་། གཉིས་པ་སྦྱར་གཞི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་སོ་དྲུག་ཡོད་དེ། རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བ་མཚོན་བྱེད་ལ་རྣམ་པ་དང་སྦྱར་བ་སོགས་ཚས་བཅུ་གཅིག ཅེ་སྦྱར་མཚོན་བྱེད་ལ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་ཉགས་སོགས་ཚས་བཅུད། བཟར་གྱིས་སྦྱར་བ་མཚོན་བྱེད་ལ་སྦྱོན་པའི་བཟར་གྱིས་སྦྱར་བ་སོགས་ཚས་བཅུ་གསུམ། སྐད་ཅིག་སྦྱར་མཚོན་བྱེད་ལ་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱར་སོགས་ཚས་བཞི་དང་། གསུམ་པ་ཚས་སྦྱ་མཚོན་བྱེད་ལ་རོ་བོ་ཉིད་སྦྱ་སོགས་ཚས་བཞི་ཡོད་པ་སོགས་སྟོན་འགྲེལ་ཚུལ་ཏུ་ཤེས་དགོས་ལ། ད་ནི་འདིར་མཁུན་གསུམ་དང་དེ་དག་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་བཤད་པ་དང་། སྦྱར་བཞི་དང་དེ་དག་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་བཤད་པ་དང་། ཚས་སྦྱ་དང་དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་བཤད་པ་བཅས་ས་བཅད་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཅུང་ཟད་སྦྱ་བར་བྱོ། །

དང་པོ། མཁུན་གསུམ་དང་དེ་དག་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་མཁུན་གྱི་མཚོན་ཉིད་ནི།

ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐུན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཐུན་པ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་།
 འདི་ལ་དབྱེ་ན། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཐུན་དང་། ཇི་སྟེད་
 བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཐུན་གཉིས་ཡོད། ས་མཆོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ། །རྣམ་མཐུན་དེ་མཆོན་བྱེད་དམ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་
 བརྩ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ལ། དེའི་
 མཆོན་ཉིད་ནི། རང་རྒྱ་གཞན་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པས་
 དྲངས་ཤིང་གྲོགས་བྱང་རྒྱབ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་རིག་
 རྩད་པར་ཅན་དེ་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་པ་ཡོད་དེ། རང་དོན་
 བྱང་རྒྱབ་དང་གཞན་དོན་གཞན་རྩད་ཀྱི་ཐུང་འདས་གཉིས་ལ་
 དམིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དབྱེ་ན། རོ་བོའི་སྒྲིམ་སྒྲིན་
 པའི་སེམས་དང་། འབྲུག་པའི་སེམས་གཉིས། གྲོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ས་
 ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་ཉེར་གཉིས།
 གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་མོས་པ་སྦྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད། ལྷག་
 བསམ་དག་པའི་སེམས་སྐྱེད། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད།
 སྐབ་པ་སྦྱངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ།
 གདམས་ངག་བཤད་པ་ལ། ཐར་ལམ་མ་ཞོར་བར་སྟོན་པའི་རྣྗོད་
 བྱེད་རྣམ་དག་དེ། གདམས་ངག་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་།
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་གཉིར་བྱ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མ་ཞོར་
 བར་སྟོན་པའི་རྣྗོད་བྱེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་གི་མཆོན་ཉིད་

ཏུ་འཛོག་ དེ་ལ་དབྱེ་ན། གདམས་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་གདམས་པའི་
 གདམས་ངག་དང་། རྗེས་བསྟན་གྱི་གདམས་ངག་གཉིས་ཡོད།
 སྐབས་འདིར་བརྗོད་བྱའི་སྒྲིམ་སྐབ་པའི་དམིགས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་
 བས་པོ་པོ་བདེན་གཉིས་ལ་འདོམས་པ་ནས་སྤང་བྱ་ལྟོས་སྒྲིམ་གྱི་ས་
 པོན་སྤྱོད་བའི་སྒྲིམ་ལམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གི་བར་བཅུ་
 མཆིས་ཀྱང་འདིར་མང་དོགས་ནས་རེ་རེ་བཞིན་མ་བྲིས་ལ་ཞིབ་ཏུ་
 ཤེས་འདོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆའི་ཡིག་ཆར་གཟིགས་རོགས་་་་
 བྱེད། །ས་མཆམས་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཏུ་
 ཡོད་གསུངས། ཉན་ཚུལ་ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་ནི། ལམ་ཏུ་མ་
 ཞུགས་པ་ལས་སྤང་དག་པས་ཀྱང་གསན་པ་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་
 སམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྐལ་བ་ཏུ་མར་བསྟེན་པས་ཉན་པའི་
 རྒྱུད་ཏུ་རུང་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མའི་དངོས་པོ་་་
 བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུའི་ལམ་གཞག་ཏུ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ངས་
 འབྲེད་ཡན་ལག་བཤད་པ་ལ། ཐོག་མར་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་རྒྱ་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་དོན་
 མངོན་རྟོགས་དེ་འཛོག་ཆོག་ལ། སྦྱོར་སྦྱོར་ལམ་དང་དོན་མངོན་
 རྟོགས་དང་ངས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ནམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་ནམ་་་
 གངས་སུ་འདོད་དོ། །སྦྱོར་ལམ་དེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡོད་
 པ་དང་། དེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་དྲོད་ཅེ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་བཞི་རེ་
 ཡོད། རང་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཐེག་

ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་
 ཡིན་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་
 རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྐད་སྐད་གཅིག་ཏུ་གྲོ་
 དགོས་སོ། །དབྱེ་ན། བྱད་པར་ལཱ་ལྷན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དོན་ཅེ་བཟོད་མཆོག་བཞི་དང་།
 དེ་རེ་རེ་ལ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བྱས་པས་བཅུ་གཉིས་མཆིས་སོ། །ས་
 མཆོམས་བདག་མེད་གསུམ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་སྟག་མཐོང་
 ཐོབ་པ་ནས་ས་དང་པོ་ཐོབ་ཁའི་བར་དུ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་
 ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དེ་ལས། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་
 དང་། རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཡོངས་འཛིན་དང་། སྤང་བྱར་རྣམ་
 རྟོག་ལྡན་ཚུལ་དང་། རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱག་གིས་
 བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། །བཞི་བ་ཐེག་ཆེན་
 རྒྱལ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བཤད་པ་ལ། ཐོག་མར་
 རིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་
 ཆའི་ཞལ་ནས། ཆོས་དབྱིངས་གང་སྤངས་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་
 རུང་དེ་རིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཅས་གསུངས། ཆོས་དབྱིངས་
 གང་སྤངས་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་རུང་ཡང་ཡིན། ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་
 པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རིགས་ལ་དབྱེ་ན་སྤྲུལ་བཟོད་ཀྱི་སྟོ་
 བས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས།

ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དབྱེ་ན།
 བརྟེན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དངོས་བསྟན་བཅུ་གསུམ་དང་། ཐེག་ཆེན་
 ཆོགས་ལམ་གྱི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལྔ་མས་ཡོད། ས་་་་
 མཚམས་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དང་།
 དངོས་བསྟན་རྟོག་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །ལྷ་བ་ཐེག་ཆེན་
 སྐབ་པའི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་
 ཏུ་མ་བསྟན་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་སྟོབས་བཅུའི་བར་བཅུ་གཅིག་ཡོད། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་་་་
 དམིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་ས་མཚམས་མེད་པར་་་
 གསུངས་སོ། །རྒྱག་པ་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་
 ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་སྐབ་པར་འབྱུག་པའི་སྐོབ་བྱ་མཐར་སྤྱག་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཆེན་པོ། སྤང་བ་
 ཆེན་པོ་དང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ། ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་ཁོ་ནར་མཆིས་སོ། །བདུན་པ་གོ་སྐབ་བཤད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བྲམ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དོན་གཉིས་
 སྐབ་པའི་བྱ་བ་དེ། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་
 དབྱེ་ན། གོ་སྐབ། འབྱུག་སྐབ། ཆོགས་སྐབ་དང་ངེས་འབྱུང་
 སྐབ་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད། དེ་དག་ལས་ཕྱིན་རྒྱག་རེ་རེའི་ནང་དུ་རྒྱག་
 རྒྱག་ཆང་བར་བསྟུས་ནས་ཉམས་སྤྲུལ་ཡོན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་

སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། གོ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དོན་གཅིག་གོ། ། དབྱེ་ན། སྤྱིན་པའི་གོ་སྒྲུབ་
 བྱས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྒྲུབ་བར་དུག་ཡོད་ཅིང་། རྒྱས་པར་འབྱེད་
 ཚུལ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ས་མཆམས་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་
 བྱས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཡོད་དོ། ། བརྒྱད་པ་འདུག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 བློ། སྒོམ་བྱང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་གོང་
 བྱས་གོང་དུ་འདུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཛོག་ དབྱེ་ན། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་འདུག་པའི་འདུག་སྒྲུབ་སོགས་དགུ་
 ས་མཆམས་ཐེག་ཆེན་རྒྱུར་ལམ་ཅེ་མོ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།
 དགུ་བ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་
 དངོས་སུ་འབྱེན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྒོམ་བྱང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན།
 སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ནས་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་བར་བཅུ་བདུན་
 དང་། ས་མཆམས་དང་བོ་བཙོ་ལྔ་ཐེག་ཆེན་རྒྱུར་ལམ་ཚས་མཚོག་
 བྱས་རྒྱན་མཐའི་བར་དང་ས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་གཉིས་ས་བཅུ་ན་
 ཡོད་དོ། ། བཅུ་བ་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་བློ། ཚོགས་
 གཉིས་བསགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་མཐུན་དུ་གདོན་མི་བྱ་བར་ངེས་པར་
 འབྱུང་བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན་པ་དང་། དབྱེ་ན། ཆེད་དུ་
 བྱ་བ་གསུམ་ཀྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སོགས་བརྒྱད། ས་
 མཆམས་དག་ས་གསུམ་ན་ཡོད། རྣམ་མཐུན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆས་

བཅུ་བཤད་པའི་ཁྲལ་བྱས་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ལམ་གསུམ་
བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྤྱི་
ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དེ་ཡིན་པའི་སྟུང་། ལམ་ཤེས་དང་
སྤྱི་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དོན་གཅིག་དབྱེ་ན། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྤྱི་ཆེན་གསུམ་དང་། ས་མཆོམས་
སྤྱི་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

ལམ་ཤེས་དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས་དང་
 བོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་
 ཤས་སུ་རྒྱུར་པའི་ཡོད་ཉན་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མཚན་
 ཉིད། ལམ་ཤེས་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་རྒྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་
 ཡོན་ཉན་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་གི་མཚན་ཉིད་ཏུ་གསུངས། དབྱེ་ན། ཉེན་གཤམ་ང་རྒྱལ་
 བཞོན་རྒྱུར་དང་བུལ་བ་སོགས་ལྟ་ཡོད། ས་མཚན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ནི་ལམ་མ་ཁྱུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དང་།
 དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཡན་ལག་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་
 བར་ཏུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོང་བསྐྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་
 འཛོན་པའི་ཆེད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་

པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། རྣམ་
 པའི་སྒྲོ་ནས་བཅུ་དྲུག་དང་། ལམ་གྱི་སྒྲོ་ས་རང་ཡིན་གྱི་མཐོང་སྒྲོ་
 མི་སྒྲོ་བ་ལམ་གསུམ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་
 རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དང་། བཞེད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་འདུག་ལོ།
 གསུམ་པ་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད་
 བློ་གྲུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་སྦྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་
 ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་གཟུང་བྱ་བྱི་དོན་གྱིས་དབེན་པར་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
 པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་དེ་འཛོག་དབྱེ་ན། མཐོང་སྒྲོ་མི་
 སྒྲོ་བ་ལམ་གསུམ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་
 རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །བཞི་བ་འདི་ཕྱི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་ཐེག་
 ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དབྱེ་ན།
 མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས། རྟོགས་རིགས་
 གྱིས་བྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་ཡོད། ས་མཚམས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་མཆིས་
 སོ། །ལྔ་བ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་བློ་ཐེག་
 ཆེན་སྒྲོ་ལམ་སྐྱོབ་ཚུང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོ་ལམ་
 བསྒྲོ་སྒྲོ་བས་གྱིས་སྐྱོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡིན་ཞིང་། དབྱེ་ན།
 ཀྱན་ནས་རྒྱལ་སོགས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ལམ་བྱེད་པ་སོགས་དྲུག་
 ས་མཚམས་ས་དང་པོའི་སྒྲོ་ལམ་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་

གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། རྒྱག་པ་ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས། ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་
 ལ་མོས་བསྐྱེད་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྒྲིམ་ལམ་གསུམ་ཡོད། དེ་དག་
 ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། དུམ་
 རྟོན་གསུམ་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་བའི་དད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དབྱེ་ན་
 ཉེར་བདུན་ཡོད་པ་དང་། ས་མཆམས་ས་དང་བོ་ནས་ས་བརྩ་བའི་
 བར་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །བདུན་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟོད་ཀྱི་
 བཀྲར་བཞུགས་གསུམ་བཤད་པ་ལ། མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་གསུམ་སྒྲིམ་
 པའི་བྱང་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་དབྱེས་པའི་
 ཆ་དང་དེའི་རྟོན་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆ་གང་རུང་གིས་
 བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་བསྟོད་
 བཀྲར་བཞུགས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་
 འཛིན། དབྱེ་ན་ཉེར་བདུན། ས་མཆམས་མོས་པ་དང་འདྲ་ཞེས་
 གསུངས། བརྒྱད་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱེད་བསྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི།
 རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་རྗེས་བྱང་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཟག་བཅས་
 སྒྲིམ་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་དང་། དབྱེ་ན། ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་
 པར་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་སོགས་བརྩ་གཉིས། ས་མཆམས་མོས་པ་དང་
 འདྲོ། །དགུ་བ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། རང་

གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་
 མངོན་རྟོགས་རྟོག་བཅས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲིམ་ལམ་
 གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་གཉིས་
 སམ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡི་རང་གཉིས་ཡོད།
 ས་མཆམས་མས་བརྗོད་གཉིས་ཀྱི་དེ་དང་འབྲེལ། །བརྒྱ་བ་སྐྱབ་བ་སྒྲིམ་
 ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་གང་ཞིག་
 རང་འབྲས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་པའི་ཆ་ནས་
 བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ་ཡིན་པའི་
 ཟུར། དབྱེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་
 པ་སྒྲིམ་ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོགས་ལྡང་དང་། ས་མཆམས་ས་དང་བོ་
 ནས་བརྒྱ་བའི་བར་ཡོད། བརྒྱ་གཅིག་པ་ནམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་
 མཆན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་གང་ཞིག་
 རང་འབྲས་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་པའི་ཆ་ནས་
 བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ་འཛོག་འདི་
 འཁོག་བདེན་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་བཤད། དབྱེ་
 ན། ས་བརྒྱས་བསྐྱས་པ་བརྒྱ། ས་མཆམས་ས་དང་བོ་ནས་ས་བརྒྱ་
 བའི་བར་ཡོད། ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་བཤད་
 པའི་ཁྲལ་བྱས་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། གཞི་ཐམས་ཅད་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་

པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 མཁུན་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཆ་བཞག་སྤྱད་བས་ཐེག་དམན་འཕགས་རྒྱུད་
 གྱི་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་སྤྱད་པ་དང་། དབྱེ་ན། འབྲས་
 ཡུལ་ལ་ཉེ་རིང་གི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཡོད། ས་མཆམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

གཞི་ཤེས་དེ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཤེས་
 པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཐབས་སྤྱིང་
 རྩེ་ཆེན་པོས་བྲིན་ཅིང་མི་རྟག་སོགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
 པའི་མཁུན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་
 ལམ་གསུམ། མཆོན་གཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྒྲོས་པའི་
 ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
 མངོན་རྟོགས་དེ། སྤྱིང་རྩེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། མཆོན་གཞིར་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་ལྟ་བུ་
 འཇོག་འོས་ཤིང་། སྤྱིང་རྩེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་མི་རུང་
 བས་སྤྱིང་མ་དང་མི་འདྲ་ཞེས་ཀུན་མཁུན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དབྱེ་
 བ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་སེམས་
 བསྐྱེད་སོགས་ཡོད། ས་མཆམས་ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
 བར་དུ་ཡོད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་འདྲའོ། །གསུམ་པ་འབྲས་ཡུལ་ལ་རིང་

བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་
 བའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཐུན་པ་དེ་འཛིན་དབྱེ་ན།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲུབ་མི་སྒྲིབ་ལམ་གསུམ་དང་། རང་ཡིན་གྱི་
 རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལྟ་ཡོད། ས་མཆོམས་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ནས་
 ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །བཞི་བ་འབྲས་ལྷུང་ལ་ཉི་
 བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་
 ཟེན་ཅིང་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་
 མཐུན་པ་དེ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འབྱུག་ཁ་མ་
 དང་། བྱང་སེམས་སྡེ་འཕགས་གཉིས་དང་། སངས་འཕགས་
 བཞི་གའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་བཞི་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འབྱུག་
 ཁའི་ལྷག་བསམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རོ། །ལྷ་བ་མི་མཐུན་
 རྒྱུགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བུལ་
 ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་འབྲས་ལྷུང་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དང་མཆན་
 འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག་མི་མཐུན་རྒྱུགས་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྡེད་མི་རུང་
 བས་ཡིན་གསུངས་སོ། །འདིའི་དབྱེ་བ་དང་ས་མཆོམས་རིང་བའི་
 གཞི་ཤེས་དང་འབྲེལ། །རྒྱག་པ་གཉེན་པོ་རྒྱུགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ནི། ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་ཅིང་ཐེག་
 དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་མཐུན་པ་དེ་